

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Відділення початкової та дошкільної освіти

Циклова комісія шкільної, дошкільної педагогіки, психології та методик

Циплюк А. М.

**МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ТА
САМОСТІЙНИХ РОБІТ**

Луцьк – 2022

УДК 373.2.016:796 (083.13)

Ц 67

Друкується за рішенням методичної ради Луцького педагогічного фахового коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол № 3 від 16.12.2022)

Рецензенти:

Бубін А. О. – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Швардовська О. О. – директор комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад» (ясла-садок) №40 Луцької міської ради Волинської області

Циплюк А. М. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: методичні рекомендації для практичних та самостійних робіт / Уклад. А. М. Циплюк. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 92 с.

Методичні рекомендації містять необхідні матеріали щодо організації практичних занять та самостійної позааудиторної роботи з освітнього компонента «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» для студентів освітнього-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Для викладачів закладів фахової передвищої освіти, студентів й усіх, хто цікавиться питаннями фізичного виховання підростаючого покоління.

© Циплюк А.М., 2022

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	4
ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	5
ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	6
ПРАКТИЧНІ ТА САМОСТІЙНІ РОБОТИ	8
Практична робота 1. Теоретичні аспекти фізичного виховання дітей дошкільного віку	8
Практична робота 2. Фізичне виховання як суспільне явище	12
Практична робота 3. Принципи фізичного виховання дітей дошкільного віку .	15
Практична робота 4. Основні ланки системи фізичного виховання. Традиції ведення здорового способу життя в Україні	18
Практична робота 5. Аналіз вимог щодо змісту освіти з фізичного виховання дітей дошкільного віку	20
Практична робота 6. Аналіз парціальних освітніх програм	23
Практична робота 7. Закономірності формування рухових умінь і навичок	25
Практична робота 8. Загартування у закладі дошкільної освіти	27
Практична робота 9. Методи та прийоми навчання фізичних вправ	29
Практична робота 10. Методика розвитку швидкості у дітей дошкільного віку..	36
Практична робота 11. Методика розвитку спритності у дітей дошкільного віку.	38
Практична робота 12. Методика розвитку сили у дітей дошкільного віку.....	41
Практична робота 13. Методика розвитку витривалості у дітей дошкільного віку	43
Практична робота 14. Методика розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку.	45
Практична робота 15. Методика навчання ходьби та бігу дітей дошкільного віку	48
Практична робота 16. Методика навчання дітей дошкільного віку вправ з рівноваги	51
Практична робота 17. Методика навчання дітей дошкільного віку вправ з лазіння та метання	55
Практична робота 18. Методика навчання дітей дошкільного віку стрибків.....	59
Практична робота 19. Методика проведення занять з фізичної культури у групах молодшого віку	64
Практична робота 20. Методика проведення занять з фізичної культури у групах середнього дошкільного віку	69
Практична робота 21. Методика проведення занять з фізичної культури у групах старшого дошкільного віку	72
Практична робота 22. Керівництво самостійною руховою активністю дітей дошкільного віку	76
Практична робота 23. Методика проведення рухливих ігор	78
Практична робота 24. Особливості проведення рухливих ігор у різні пори року.	80
Практична робота 25. Ранкова гімнастика та гімнастика після пробудження ..	82
Практична робота 26: Інноваційні технології в галузі фізичного виховання	86
Рекомендована література	89

ВСТУПНЕ СЛОВО

Питання збереження та зміцнення здоров'я у наш час набувають особливої значущості. У вирішенні цієї проблеми провідна роль належить освіті, зокрема її первинній ланці – дошкільній, яка на законодавчому рівні визнана стартовою платформою особистісного розвитку дитини, а головне її завдання полягає у формуванні здорової особистості дитини. Це актуалізує необхідність у підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі дошкільної освіти, озброєння їх необхідними знаннями з методики фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Навчальне видання укладене у відповідності до освітньо-професійної програми Дошкільна освіта фахової передвищої освіти та робочої програми освітнього компонента «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку», містить низку практичних завдань, які спрямовані на формування у здобувачів фахової передвищої освіти професійних компетентностей, необхідних для здійснення фізичного виховання у закладі дошкільної освіти. У навчальному виданні чітко визначені та детально описані вимоги до виконання практичної та самостійної роботи, її структури і змісту. Запропоновані практичні завдання дозволять здобувачам фахової передвищої освіти більш чітко представити зв'язок між теоретичним і прикладним рівнем освітнього компонента, ознайомитися з особливостями фізкультурно-оздоровчої роботи, загартувальними процедурами, добирати ефективні форми та методи фізичного виховання дітей дошкільного віку. Також вказана актуальна література, до якої зможуть звернутися здобувачі освіти для отримання додаткових відомостей з курсу.

Таким чином, методичні рекомендації допоможуть майбутнім вихователям набути умінь та навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності.

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Статус освітнього компонента: обов'язковий	
	Спеціальність 012 Дошкільна освіта		
Змістових модулів – 4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 150		Семестр: 1,2-й	
		Лекції 57 год.	Практ. 60 год.
		Самостійна робота 33 год.	
		Вид контролю: екзамен	

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання дітей дошкільного віку

Предмет та основні завдання курсу. Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Оздоровчі завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Освітні завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховні завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Фізичне виховання – суспільне явище. Фізична культура в Україні.

Тема 2. Дидактичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку

Основні принципи системи фізичного виховання дітей дошкільного віку. Мета та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Основні ланки системи фізичного виховання. Взаємозв'язок формування рухових навичок та фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру у дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних вправ для формування фізичних якостей.

Тема 3. Державний Стандарт дошкільної освіти: вимоги щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку

Характеристика освітнього напрямку «Особистість дитини». Змістова характеристика поняття «компетентність». Рухова компетентність: емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички. Здоров'язбережувальна компетентність: емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички. Особистісна компетентність: емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички.

Тема 4. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку

Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку. Характеристика та види фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ. Гімнастика та її види. Гігієнічна гімнастика. Лікувальна гімнастика. Оздоровчі сили природи як засіб фізичного виховання. Загартування у закладі дошкільної освіти. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.

Змістовий модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 5. Методи та прийоми навчання фізичних вправ

Характеристика основних методів та прийомів навчання фізичних вправ. Характеристика наочних методів. Характеристика словесних методів. Характеристика практичних методів навчання фізичних вправ. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових умінь і навичок. Етапи формування рухових умінь і навичок.

Тема 6. Розвиток фізичних якостей дітей дошкільного віку

Передумови розвитку фізичних якостей. Розвиток швидкості у дітей дошкільного віку. Розвиток спритності у дітей дошкільного віку. Розвиток сили у дітей дошкільного віку. Розвиток витривалості у дітей дошкільного віку. Розвиток гнучкості у дітей дошкільного віку. Шляхи удосконалення фізичних якостей. Аналіз Базового компонента дошкільної освіти (освітня лінія «Особистість дитини») та рекомендованих освітніх програм

Тема 7. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку

Особливості удосконалення основних рухів у дітей дошкільного віку. Методика удосконалення ходьби у різних вікових групах. Методика удосконалення бігу у різних вікових групах. Методика удосконалення лазіння у різних вікових групах. Методика удосконалення вправ з рівноваги у різних вікових групах. Методика удосконалення метання у різних вікових групах. Методика удосконалення стрибків у різних вікових групах. Характеристика загальноорозвивальних вправ. Вихідні положення. Вправи на шиккування та перешикування. Аналіз програм з фізичної культури.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 8. Методика проведення занять з фізичної культури у закладі дошкільної освіти

Заняття – одна з основних форм організації фізичного виховання у ЗДО. Структура заняття з фізичного виховання у закладі дошкільної освіти. Способи організації дітей на занятті з фізичної культури. Моторна щільність фізкультурного заняття. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на фізкультурних заняттях. Методика проведення занять у мішаних за віком групах

Тема 9. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності

Рухова активність – природна біологічна потреба дитини. Вплив рухової активності на органи та системи підростаючого організму. Рухливі ігри: їх характеристика. Керівництво рухливими іграми та самостійною руховою активністю дітей дошкільного віку. Вправи спортивного характеру: санки, лижі, ковзани, плавання

Тема 10. Рухливі ігри та методика їх проведення

Оздоровче і виховне значення рухливих ігор. Організація і методика проведення рухливих ігор у різні пори року. Керівництво рухливими іграми. Рухливі ігри під музику.

Тема 11. Фізкультурно-оздоровчі заходи організації дітей дошкільного віку в закладі дошкільної освіти

Організація раціонального розподілу життєдіяльності дітей дошкільного віку в закладі дошкільної освіти. Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Значення ранкової гімнастики. Структура і зміст ранкової гімнастики. Вимоги до підбору вправ залежно від місця проведення. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах. Методика проведення гімнастики пробудження. Фізкультурні хлинки та фізкультурні паузи. Обґрунтування необхідності проведення малих форм активного відпочинку. Використання здоров'язбережувальних технологій, нетрадиційного фізкультурного обладнання у закладі дошкільної освіти

Змістовий модуль IV. СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 12. Створення умов для фізичного виховання у закладі дошкільної освіти

Фізкультурне обладнання групової кімнати. Фізкультурне обладнання фізкультурного залу. Фізкультурне обладнання майданчика. Здоров'язбережувальне середовище закладу дошкільної освіти. Причини та засоби запобігання травматизму у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

Тема 13. Інноваційні технології в галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку

Сучасні здоров'язбережувальні технології в галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Класифікація здоров'язбережувальних технологій. Вимоги до їх використання у закладі дошкільної освіти. Лікарсько-педагогічний контроль за фізичним вихованням дітей дошкільного віку.

Тема 14. Лікарсько-педагогічний контроль за станом фізичного виховання

Лікарсько-педагогічний контроль за фізичним вихованням дітей дошкільного віку.

Завдання лікарсько-педагогічного контролю. Види (попередній, періодичний, терміновий) лікарсько-педагогічного контролю.

Тема 15. Здоров'язбережувальне середовище як чинник формування здорового способу життя дітей дошкільного віку.

Етимологія поняття «середовище», «здоров'язбережувальне середовище»; науково-теоретичні підходи досліджуваного явища; функції, компоненти здоров'язбережувального середовища та принципи його створення; роль здоров'язбережувального середовища у формуванні основ здорового способу життя у дітей дошкільного віку. Взаємозв'язок генетичних факторів, середовища та способу життя у збереженні здоров'я. Сучасні наукові дослідження з проблеми оздоровлення дітей в закладах дошкільної освіти. Взаємозв'язок генетичних факторів, середовища та способу життя у збереженні здоров'я

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема практичної роботи 1. Теоретичні аспекти фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити зміст курсу і його значення: предмет та основні завдання теорії і методики фізичного виховання дітей дошкільного віку; висвітлити основні поняття теорії та методики фізичного виховання та її взаємозв'язок з іншими науками.

Література:

1. Бакіко І., Дмитрук В. Історія виникнення фізичної культури. Навчальний посібник. Луцьк : 2013. С. 89.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
3. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці : Книги XXI, 2013. 484 с.
4. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. *Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки.* 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.
5. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання : метод. посіб. для студ. Старобільськ, 2015. 112 с.
6. Хоменко С., Гриб Т., Клименченко Т. Історія фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства (частина II): навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. Суми : 2019. 105 с. URL : <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8042/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%202.pdf>

Теоретичні питання:

План

1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.
2. Характеристика основних понять теорії фізичного виховання.
3. Взаємозв'язок теорії фізичного виховання дітей з іншими науками
4. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Оформіть глосарій основних понять. **Глосарій** (лат. Glōssarium – «словник глос») – словник до тексту, що пояснює маловідомі або застарілі слова. Глосарій – список понять в специфічній області знання з їх визначеннями.

2. Складіть логічно-структурну схему, відобразивши у ній основні змістові зв'язки теми.

3. Спростуйте чи доведіть тезу: «Теорія фізичного виховання є інтегративною наукою, яка займає проміжне місце між природничими і суспільними науками».

4. Поміркуйте: «Що з'явилося першим в історичному контексті: практика чи теорія фізичного виховання? Визначте місце фізичного виховання в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства». Відповідь обґрунтуйте.

Алгоритм складання логічно-структурної схеми:

1. Сформулювати мету складання структурно-логічної схеми.
2. Визначити специфіку досліджуваного об'єкта – явище чи процес.
3. Проаналізувати текст, виділити головні та другорядні поняття, основні ідеї та смислові блоки. Виписати основні поняття й категорії.
5. Повторно переглянути текст з метою виявлення зв'язків між поняттями й категоріями, інформаційними блоками.
6. Виділити найбільш загальні поняття й категорії.
7. Сформулювати заголовок схеми.

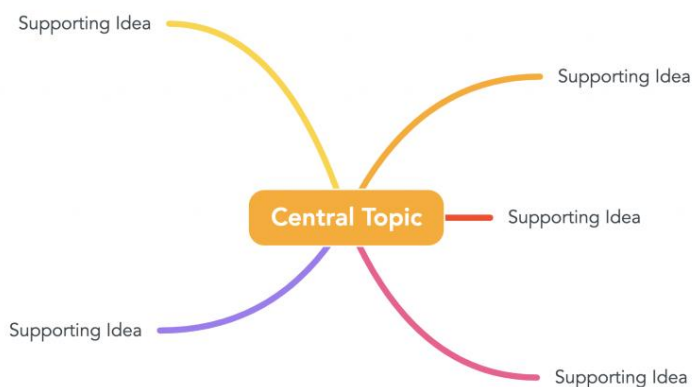
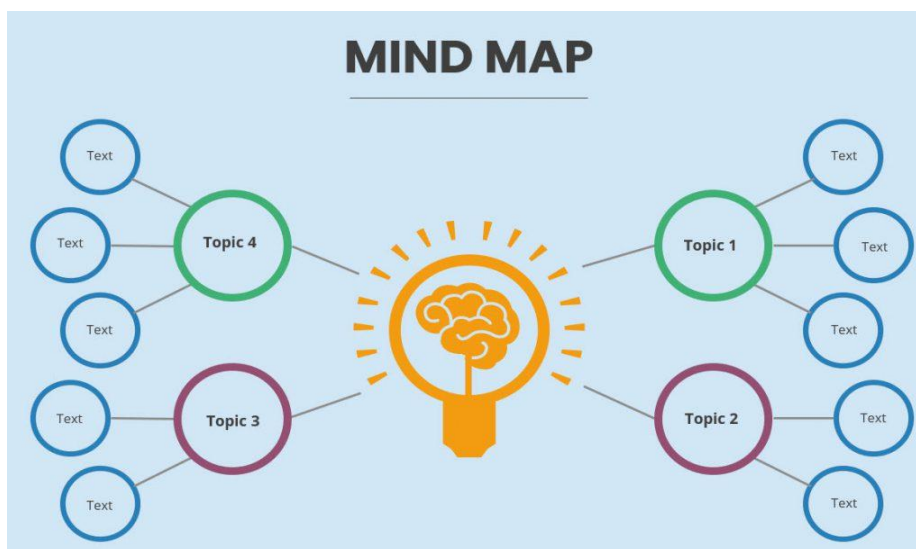
8. Вибрати тип структурно-логічної схеми з урахуванням специфіки змісту та вимог форматування тексту.

9. Вибрати тип графічних елементів (коло, овал, прямокутник і т.п.), засоби зв'язку між елементами (тип ліній та стрілочок), засоби акцентування змісту (колір, шрифт і т.п.).

10. Побудувати загальний проект схеми на папері, оцінити ступень його адекватності за всіма вимогами щодо складання структурно-логічної схеми.

11. Побудувати схему з урахуванням виділених взаємозв'язків за допомогою різноманітних інструментів Microsoft Word (Power Point, Mind Map тощо).

Можливі варіанти схем:

Критерії оцінювання структурно-логічної схеми:

- самостійність виконання завдання;
- адекватність вибору типу структурно-логічної схеми, зображення на схемі всіх основних питань та понять теми;
- правильність виявлення логічних зв'язків між елементами схеми,
- акуратність оформлення.

Критерії оцінювання практичної роботи:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання правильна, повна, самостійна, з наведенням прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготуйте міні-доповідь на тему «Значення фізичної культури в житті людей».
2. Охарактеризуйте взаємозв'язок фізичного виховання з розумовим, моральним, трудовим, естетичним.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення умінь без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема практичної роботи 2. Фізичне виховання як суспільне явище

Кількість годин: 2

Мета: ознайомити здобувачів освіти з етапами розвитку фізичного виховання, їх специфічними особливостями; сформулювати загальне уявлення про фізичне виховання як історично зумовлений цілісний феномен; спонукати майбутніх вихователів зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фізичної культури, її місця в загальній системі знань, викликати інтерес до традицій українського народу щодо збереження та зміцнення здоров'я.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
2. Даниско О. Ідеї та досвід формування здорового способу життя у вітчизняній педагогічній думці. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3534/1/Danisko.pdf>
3. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці : Книги – XXI, 2013. 484с.
4. Бакіко І., Дмитрук В. Історія виникнення фізичної культури. Навчальний посібник. Луцьк : 2013. С. 89.
5. Хоменко С., Гриб Т., Клименченко Т. Історія фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства (частина II): навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. Суми : 2019. 105 с. URL : <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8042/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%202.pdf>

Теоретичні питання:

План

1. Фізичне виховання в родовому суспільстві.
2. Фізичне виховання античних часів. Фізичне виховання античних часів в Україні.
3. Фізичне виховання в середні віки.
3. Фізичне виховання часів Київської Русі.
4. Фізичне виховання в часи Козаччини.
4. Фізична культура в нові часи.

Практичні завдання:

1. Для виконання практичної роботи об'єднайтеся в чотири мікрогрупи. Кожна з підгруп розкриває одне з питань. Для цього необхідно:
  - підготувати мультимедійну презентацію з метою висвітлення теоретичного питання.
  - презентувати питання.

Вимоги до презентації:

- Кожен слайд має відображати одну думку.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.
- Рядок має містити 6-8 слів.
- Всього на слайді має бути 6-8 рядків.
- Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду.
  - У заголовках мають бути і великі, і малі літери.
  - Слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі інформації.
  - Підписи до ілюстрації розміщуються під нею, а не над нею.
  - Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.

Загальні правила використання шрифтів

1. Кожен шрифт (гарнітура + написання) має одне змістове навантаження.

Традиційними є такі:

- напівжирний шрифт – назви структур документа,
- курсив – логічний наголос, зокрема, на формулюванні основних положень, означень тощо,
- «прямий» звичайний – основний масив інформації.

УВАГА!!! Не варто заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації: слухачі можуть одноразово запам'ятати не більше трьох фактів, висновків, визначень. Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відображаються по одному на кожному окремому слайді. Розміщувати багато дрібного тексту на слайді неприпустимо. Не розміщуйте на слайді дослівно все, що ви маєте намір сказати словами. Великий текст дуже важко читати та майже неможливо запам'ятати. Прагніть максимально скоротити довжину речень, відмовитися від ввідних конструкцій і інших граматичних «надмірностей». Текст у презентації має бути простим, лаконічним, таким, що нагадує тези (якщо, звичайно, ви не використовуєте цитати).

2. Створити казку для дітей дошкільного віку про фізичне виховання у давнину.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізуйте тенденції розвитку знань та уявлень про здоровий спосіб життя.

2. Зробіть короткий анотований опис статті Даниско О. «Ідеї та досвід формування здорового способу життя у вітчизняній педагогічній думці».

3. Опишіть традиції ведення здорового способу життя у Вашій сім'ї, родині.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення уміння без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 2. Дидактичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема практичної роботи 3. Принципи фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: сформувати у здобувачів освіти здатність визначати концептуальні засади, принципи системи фізичного виховання дітей дошкільного віку; забезпечити розуміння мети та завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0909-05#Text>

3. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.

4. Комісарик М. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст] : підруч. Чернівці : Книги ХХІ, 2013. 483 с.

Теоретичні питання:

План

1. Основні принципи системи фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Мета фізичного виховання дітей дошкільного віку.
3. Оздоровчі завдання фізичного виховання.
4. Освітні завдання фізичного виховання.
5. Виховні завдання фізичного виховання.

Практичні завдання:

1. Поміркуйте, яким принципам відповідають запропоновані твердження:

- Нові знання, вміння, навички та рівні функціональних можливостей досягаються тільки на основі їх організаційного зв'язку з уже набутими. Ця закономірність лежить в основі принципу....

- Якщо дитина розуміє суть поставленого завдання і зацікавлена у його вирішенні – то це прискорює та покращує процес фізичного виховання. Ця закономірність і лежить в основі принципу....

- Навчання вправи починається зі створення певного уявлення про особливості її виконання. При цьому створення уявлення повинно базуватися на зоровому, слуховому, тактильному і м'язовому сприйнятті. Це правило лежить в основі принципу ...

- Дітям притаманні вікові і статеві відмінності. Більш того, діти одного віку і статі мають різні здібності, які необхідно враховувати у процесі навчання і виховання. Саме на врахування таких особливостей нас націлює принцип .....

2. Обґрунтуйте важливість дотримання принципів у фізичному вихованні дітей.

3. Проаналізуйте завдання з фізичного виховання дітей дошкільного віку у рекомендованих МОН України програмах. Заповніть таблицю «Програмові завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку».

ПРОГРАМОВІ ЗАВДАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ				
Назва освітньої програми	Вікова група	Оздоровчі завдання	Освітні завдання	Виховні завдання
	ранній вік			
	молодший дошкільний вік			
	середній дошкільний вік			
	старший дошкільний вік			

4. Ознайомтеся з положенням «Про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України».

Визначте професійні можливості та міру відповідальності за здійсненням фізичного виховання у закладі дошкільної освіти:

- директора,
- вихователя-методиста,
- вихователя,
- інструктора з фізичної культури.

5. Уявіть ситуацію: ви – педагог, який працює у закладі дошкільної освіти понад 7 років. Вам запропонували стати педагогом-наставником для молодого колеги-початківця. Ваше завдання – донести інформацію про значення фізичного виховання у розвитку дітей дошкільного віку та переконати молодого колегу у важливості та необхідності дотримання основоположних принципів у процесі фізичного виховання.

6. Проаналізуйте ситуацію: «Мама з дитиною 6 років проходить профілактичний огляд у педіатра. Оглянувши дитину, педіатор констатує низький рівень розвитку м'язів». Які, на Вашу думку, причини цього?

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів;

у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 2. Дидактичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема практичної роботи 4. Основні ланки системи фізичного виховання. Традиції ведення здорового способу життя в Україні.

Мета: розглянути основні організаційні ланки системи фізичного виховання, ознайомити здобувачів освіти зі звичаями та традиціями ведення здорового способу життя в Україні, спонукати до їх збереження та примноження в сучасному суспільстві.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання : метод. посіб. для студ. Старобільськ, 2015. 112 с.

3. Даниско О. Ідеї та досвід формування здорового способу життя у вітчизняній педагогічній думці. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3534/1/Danisko.pdf>

4. Хоменко С., Гриб Т., Клименченко Т. Історія фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства (частина II): навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. Суми : 2019.

105 с. URL : <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8042/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%202.pdf>

Теоретичні питання:

План

1. Фізичне виховання як соціальна система.
2. Ідеї та досвід формування здорового способу життя у вітчизняній педагогічній думці
3. Основні напрямки та ланки системи фізичного виховання.

Практичні завдання:

1. Зобразіть основні ланки системи фізичного виховання за допомогою логічно-структурної схеми, відобразивши у ній основні змістові зв'язки.
2. Складіть перелік дитячих спортивних закладів, які функціонують у Вашому місті, районі.
3. Проаналізуйте тенденції розвитку знань та уявлень про здоровий спосіб життя.
4. Зробіть короткий анотований опис статті Даниско О. «Ідеї та досвід формування здорового способу життя у вітчизняній педагогічній думці».
5. Опишіть традиції ведення здорового способу життя у Вашій сім'ї, родині.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння

лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 3. Державний Стандарт дошкільної освіти: вимоги щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема практичної роботи 5. Аналіз вимог щодо змісту освіти з фізичного виховання дітей дошкільного віку

Кількість годин: 2

Мета: проаналізувати державні вимоги щодо змісту фізичного виховання дітей дошкільного віку; сформувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності опори на державні документи у професійній діяльності; розуміння особливостей компетентнісного підходу у професійній діяльності.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.

3. Базовий компонент дошкільної освіти. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

4. Лохвицька Л. В. Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Тернопіль : Мандрівець, 2018. 120 с.

5. Левінець Н. В. Зростаємо здоровими: зошит з формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Київ : Генеза. 2022. 32 с.

6. Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>

7. Презентація парціальної програми «Про себе треба знати, про себе треба дбати» та навчально-методичного супроводу до неї. URL : <https://youtu.be/M8x4E-n2iiY>.

Теоретичні питання:

План

1. Загальна характеристика Базового компоненту дошкільної освіти. Характеристика освітнього напрямку «Особистість дитини» та його варіативного складника «Особистість дитини. Спортивні ігри».

2. Змістова характеристика поняття «компетентність».

3. Рухова компетентність: емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички.

4. Здоров'язбережувальна компетентність: емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички.

Практичні завдання:

1. Розробіть мультимедійну презентацію на тему «Аналіз освітнього напрямку «Особистість дитини».

Вимоги до презентації:

Кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень. Рядок має містити 6-8 слів. Всього на слайді має бути 6-8 рядків. Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50. Дієслова мають бути в одній часовій формі. Заголовки мають привертати увагу

аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. У заголовках мають бути і великі, і малі літери. Слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі інформації. Підписи до ілюстрації розміщуються під нею, а не над нею. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.

2. Проаналізуйте освітній напрям «Здоров'я та фізичний розвиток» однієї з рекомендованих МОН України програм для дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Заповніть таблицю.

Здоров'я та фізичний розвиток					
Збереження та зміцнення здоров'я дітей	Фізкультурно-оздоровча робота.	Виховання культурно-гігієнічних навичок.	Фізична культура. Вправи з основних рухів	Загальнорозвивальні вправи	Рухливі ігри та ігрові вправи

3. На основі аналізу змісту програмових вимог запропонуйте власні узагальнені рекомендації щодо збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізуйте програмові вимоги з фізичного виховання освітніх програм для дітей дошкільного віку «Дитина», «Я у Світі», «Українське дошкілля». Які завдання окреслені програмами? На формування яких компетентностей спрямовані програми? У чому відмінність програм? Якою б програмою користувались Ви? Чому?

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення умінь без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 3. Державний Стандарт дошкільної освіти: вимоги щодо фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема практичної роботи 6. Аналіз парціальних освітніх програм

Кількість годин: 2.

Мета: ознайомити здобувачів освіти з варіативністю освітніх програм, прослідкувати реалізацію змісту Державного стандарту дошкільної освіти з фізичного виховання у парціальних програмах.

Література:

1. Вебінар. Презентація парціальної програми «Про себе треба знати, про себе треба дбати» та навчально-методичного супроводу до неї. URL : <https://youtu.be/M8x4E-n2iiY>.

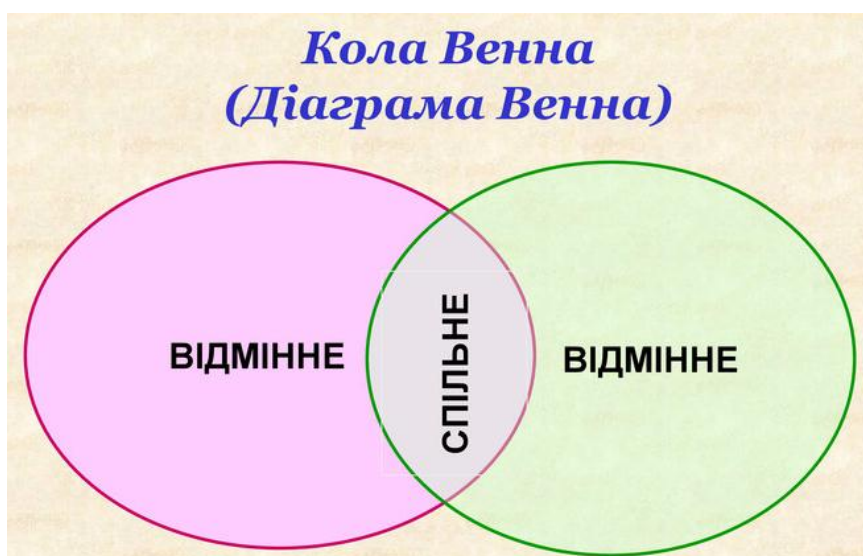
2. Лохвицька Л. В. Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Тернопіль : Мандрівець, 2018. 120 с.

3. Левінець Н. В. Зростаємо здоровими: зошит з формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Київ : Генеза. 2022. 32 с.

Практичні завдання:

1. Аналіз парціальної програми з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Презентація парціальної програми та навчально-методичного супроводу до неї.

Завдання 1. Перегляньте вебінар за поданим покликанням. Розкрийте особливості програми (з яких розділів складається? Яке змістове наповнення? Особливості програми? тощо). Порівняйте вимоги щодо фізичного виховання програми «Про себе треба знати, про себе треба дбати» та будь-якої іншої освітньої програми для дітей дошкільного віку, рекомендованої МОН України. Заповніть схему (діаграма Венна), де опишіть відмінні та спільні риси між аналізованими програмами.

2. Ознайомтеся із зошитом Левінець Н. В. Зростаємо здоровими: зошит з формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Зробіть огляд завдань зошита, узагальніть їх.

3. Продумайте декілька завдань для дітей дошкільного віку з метою формування здоров'язбережувальної компетентності, врахуйте особливості та ігрової діяльності дітей дошкільного.

Наприклад, «Предмети, які потрібні здоровій людині, розмалюй, а які хворій, – обведи контури червоним олівцем. Чи є ті, що потрібні і здоровим, і хворим? Поясни свій вибір.»

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал; креативно виконує завдання.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 4. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема практичної роботи 7. Закономірності формування рухових умінь і навичок

Кількість годин: 2

Мета: забезпечити розуміння змістової сутності понять «рухове уміння» і «рухова навичка»; знання закономірностей формування рухової навички; усвідомлення умов формування рухової навички.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.
3. Комісарик М. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст]: підруч. Чернівці : Книги ХХІ, 2013. 483 с.

Теоретичні питання:

План

1. Сутність понять «рухове уміння» і «рухова навичка».
2. Етапи формування рухового уміння (навички).
3. Умови формування рухових умінь і навичок.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте зміст понять «рухове уміння» і «рухова навичка». Опишіть процес формування рухових умінь і навичок у дітей дошкільного віку.
2. Проаналізуйте рухове вміння вищого порядку, його ознаки, види, значення. Наведіть приклади.
4. Опишіть особливості етапу розучування рухової дії. Назвіть вимоги, які висуваються до демонстрації вправи на першому етапі.
5. Назвіть вимоги для пояснення техніки вправи, що вивчається.
6. Що заважає дітям з першого разу безпомилково виконувати вправи? На вашу думку, які причини помилок при вивченні вправ зустрічаються найчастіше?
7. Складіть технологічну схему рухової навички.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів;

у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 4. Засоби фізичного виховання.

Тема практичної роботи 8. Загартування у закладі дошкільної освіти.

Мета: ознайомити здобувачів освіти з особливостями фізкультурно-оздоровчої роботи, загартувальними процедурами у закладі дошкільної освіти; сприяти формуванню навичок навички збереження та зміцнення здоров'я.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая. М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>

3. Лохвицька Л.В., Андрущенко Т.К. До здоров'я дітей – через освіту дорослих: Технологія взаємодії дошкільних навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 176 с.

Інформаційні ресурси:

1. Загартування дітей дошкільного віку (методичні поради). URL : <https://vseosvita.ua/library/zagartuvanna-ditej-doskilnogo-viku-metodicni-poradi-178165.html>

2. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у закладах дошкільної освіти. URL:

1. https://drive.google.com/file/d/13zsWYk3fL6mVOlhtxx1_e52VhDCxFkSD/view

2. <https://drive.google.com/file/d/1biybBA1F8U3ZVXrfCi4T-Au-QMvhn2js/view>

3. https://drive.google.com/file/d/1v1zrSk2Jct_7vEaVBP6LTgloESJCn6kM/view

Теоретичні питання:

1. Використання природних чинників у загартуванні дітей.
2. Давні українські оздоровчі традиції.
3. Принципи загартування.
4. Особливості загартування у ЗДО та домашніх умовах.

Практичні завдання:

1. Ознайомтеся з матеріалом на сайті Всеосвіта на тему «Загартування дітей дошкільного віку». URL : <https://vseosvita.ua/library/zagartuvanna-ditej-doskilnogo-viku-metodicni-poradi-178165.html>

2. Заповніть таблицю «Особливості організації загартувальних процедур для дітей дошкільного віку».

№	Форми роботи	Особливості організації
1	Повітряні ванни	
2	Сонячні ванни	
3	Водні процедури	
4	Ходьба босоніж	
5	Ходіння «Доріжкою здоров'я»	
6	Профілактика плоскостопості, викривлень хребта	
7	Пальчикова гімнастика	
8	Дихальна гімнастика. Валеохвилинки	

3. Доберіть прислів'я та загадки про сонце, повітря та воду.

4. Вправа «Бажано. Обов'язково. Не можна». Об'єднайтеся у 3 мікрогрупи і розробіть правила загартування дитини: 1-ша – водою, 2-га – повітрям, 3-тя – сонцем. Правила об'єднати у три колонки: «Під час

загартування водою (повітрям, сонцем) бажано...»; «Під час загартування водою (повітрям, сонцем) обов'язково ...»; «Під час загартування водою (повітрям, сонцем) не можна...».

5. Проаналізуйте ситуацію «У процесі загартування дитина занедужала...». Назвіть можливі причини ситуації.

6. Складіть правила здійснення безпечної діяльності у процесі загартовування.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 5. Методи та прийоми навчання фізичних вправ

Тема практичної роботи 9. Методи та прийоми навчання фізичних вправ.

Кількість годин: 2

Мета: здійснити характеристику методів фізичного виховання; сформулювати здатність обирати ефективні методи організації фізичного виховання відповідно до потреб та запитів дітей дошкільного віку.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.
3. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці : Книги – ХХІ, 2013. 484 с.

Теоретичні питання:

План

1. Характеристика поняття «метод», «методичний прийом».
2. Характеристика наочних методів.
3. Характеристика словесних методів.

4. Характеристика практичних методів.

Практичні завдання:

1. Охарактеризуйте метод показу рухових дій.
2. Яка роль використання словесних методів у фізичному вихованні?
3. Навіщо потрібно використовувати практичні методи у фізичному вихованні?
4. Наведіть приклад ігрового методу.
5. Наведіть приклад змагального методу.

ЗАВДАННЯ 2. Зробіть кластер з теми. **Кластер** – це спосіб графічної організації матеріалу, що дозволяє унаочнити ті мисленнєві, що відбуваються у процесі занурення в ту, чи іншу тему.

Приклад кластеру див. нижче.

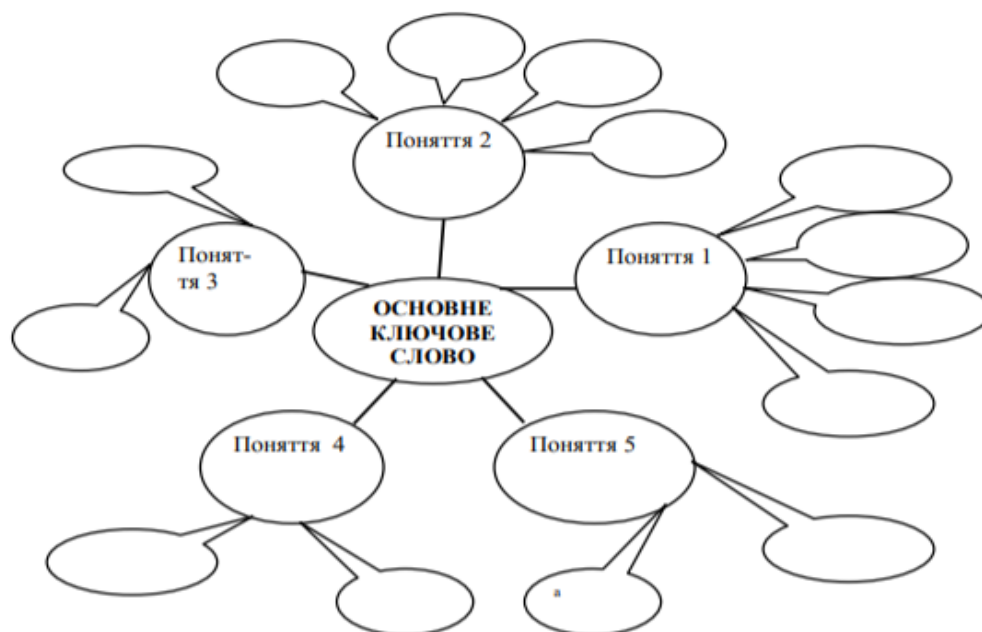
Алгоритм створення кластеру:

1. Посередині чистого аркуша написати ключове слово або речення, що є „серцем” ідеї, теми.

2. Навкруги „накидати” слова або речення, що відображають ідеї, факти, образи, які характерні для досліджуваної теми (модель „планета та її супутники”).

3. Елементи кластеру поєднують прямим лініями з ключовим поняттям. У кожного із „супутників” своєю чергою також з’являються „супутники”, устанавлюються нові логічні зв’язки.

Як результат отримується структура, яка графічно відображає міркування, визначає інформаційне поле досліджуваної теми.

3. Проаналізуйте запропонований конспект заняття з фізичної культури. Згрупуйте словесні, наочні та практичні методи. Запропонуйте власні методи для покращення заняття.

Конспект заняття з фізичної культури

«Морська подорож»

для дітей старшого дошкільного віку

Мета: удосконалювати вміння дітей ходити по гімнастичній лаві завширшки 24 см перемінним кроком, вміння підтягуватись руками по гімнастичній лаві лежачи на животі. Закріпити вміння стрибати через перешкоди висотою 10 см, та ходити «змійкою» між розставленими на підлозі предметами; розвивати уміння дітей орієнтування у просторі та відчуття рівноваги, рухливі якості: швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, окомір, силу; виховувати: бажання займатись фізичною культурою, зміцнювати здоров'я, дружні відносини, дисциплінованість, увагу, позитивні та вольові риси характеру.

Інвентар: 3 лави, 4 «перешкоди» для перестрибування висотою 10 см, 5 пальм, скриня, капелюх пірата, моряцькі комірці по кількості дітей.

Хід заняття

I. Вступна частина. Тривалість 3хв.

(Діти заходять до залу і шикуються в шеренгу)

Вихователь: Діти ви любите подорожувати?

Сьогодні ми з вами вирушимо в морську подорож на «казковий острів», щоб знайти там скарб, але ми будемо не просто мандрівниками, а моряками.

Далеко-далеко в незвіданнім краї

Існує там острів чудовий, я знаю

Його омивають казкові води,

Русалки на хвилях ведуть хороводи.

Це острів казковий, дитинства це край!

Завжди ти для себе його відкривай.

- Діти, а як ви думаєте чи кожна людина може бути моряком і керувати кораблем?

- Так тільки сильні, відважні, сміливі, безстрашні, дружні та спритні моряки.

Сьогодні наші діти відважні моряки
Всі люблять фізкультуру і грають залюбки.
Я буду капітаном, а ви моряками.

- Але перед початком подорожі нам потрібно розім'ятися.

Всі веселі моряки марширують залюбки
Один-два, ось які всі веселі моряки.

(ходьба по колу)

Руки на поясі тримаєм на носках ідуть усі
Один-два, ось які всі веселі моряки.

(ходьба на носочках, руки на поясі)

Моряки не лінує трохи на п'ятках помандруй,
Один-два, ось які всі веселі моряки.

(ходьба на п'ятках, руки за головою)

Ось який напів присід, робим швидко слід у слід
Один-два, ось які всі веселі моряки.

(ходьба у напівприсяді, руки на колінах)

Моряки біжать швидко всі підряд
Раз-два, ось які всі веселі моряки.

(біг по колу)

Моряки втомились треба трохи відпочити,
Один-два, ось які всі веселі моряки.

(ходьба в повільному темпі, вправа на дихання)

II. Підготовча частина. Тривалість 7хв.

Вихователь: Ну що моряки розім'ялись?

Прошу на корабель наш сідати
і в подорож вирушати.

(діти крокують і заходять на лаву, сідають)

Комплекс загальнорозвивальних вправ «На кораблі»

1. « Дивимось в бінокль» (повороти голови).

В.п.- сидячи на лаві руки на колінах.

1- повернути голову вправо, рука зігнута в лікті перед обличчям (вдих);

2- в.п. (видих);

3- повернути голову вліво, рука зігнута в лікті перед обличчям (вдих)

4- в.п. (видих);

Повторити 5 разів в кожную сторону.

2. «Піднімаємо вітрила» (почергове піднімання рук в гору).

В.п.- сидячи на лаві, руки опущені.

1- підняти праву руку вгору, ліву відвести назад (вдих);

2- теж саме з лівої руки (видих);

Повторити 10 разів.

3. «Гребемо веслами» (колові оберти руками).

В.п.- сидячи на лаві руки в сторони.

1- 2- колові оберти прямих рук вперед;

3- 4- колові оберти прямих рук назад;

Повторити 5 разів в кожную сторону.

4. «На морі качка» (нахили тулуба)

В.п.- сидячи на лаві, руки на поясі.

1- нахил тулуба вправо (вдих);

2- в.п.(видих);

3- нахил тулуба вліво (вдих);

4- в.п. (видих).

Повторити 5 разів в кожную сторону.

5. «Викачуємо воду з трюмів» (нахили тулуба).

В.п.- стоячи лицем до лави, ноги на ширині плечей, руки на поясі.

1- нахилити тулуб вперед, торкнутися лави (вдих);

2- в.п. (видих);

Повторити 8 разів.

6. «Моряки стрибають» (стрибки).

В.п. – основна стійка, руки на поясі.

Стрибки на місці на обох ногах.

Повторити 12 разів.

7. «Моряки відпочивають».

Вправа на дихання.

Повторити 5 разів.

III. Основна частина. Тривалість 13 хв.

Вихователь: Всі відважні моряки на острів скарбів припливли.

А тепер нам потрібно подолати перешкоди і відшукати скарб.

Малюкам потрібно пройти по трапу, злізти з нього, пролізти по місточку, перестрибнути через густу траву і пройти між пальмами.

1- Ходьба по гімнастичній лаві перемінним кроком, руки в сторони.

2- Підтягування по гімнастичній лаві руками лежачи на животі.

3- Стрибки через перешкоди висотою 10 см.

4- Ходьба «змійкою» між розставленими на підлозі предметами.

(Діти виконують основні рухи потоковим методом. Повторити 8-10 разів)

Вихователь: Діти ось ми подолали всі перешкоди і за пальмами знайшли скарб (*винести скриню зі скарбом*), а що в ньому давайте побачимо (*відкрити скриню*). А там шапка пірата, книга казок і «золото» (печиво у вигляді монет). Давайте з цією шапкою пограємо в гру.

Рухлива гра « У пірата з острова»

Діти обирають ведучого – «пірата». Для нього на одному боці зали- «острів». На протилежному – «корабель моряків».

У пірата з острова

Всі скарби я заберу.

(Діти ходять по залу і підходять до «піратського острова»)

А пірат не спить

І на нас біжить.

(Після цих слів «пірат» біжить за моряками і ловить їх, кого зловив той стає «піратом»). Повторити 4-5 разів.

IV. Заключна частина. Тривалість 2хв.

Вихователь: Молодці ви впорались із завданням і відшукали скарб. Але нам вже потрібно повертатися додому.

- Заключна заспокійлива ходьба в повільному темпі.

- Вправи на дихання.

Підсумок заняття.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Завдання самостійної роботи:

1. Зробіть кластер з теми. **Кластер** – це спосіб графічної організації матеріалу, що дозволяє унаочнити ті мисленнєві, що відбуваються у процесі занурення в ту, чи іншу тему.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення умінь без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 6. Розвиток фізичних якостей дітей дошкільного віку

Тема практичної роботи 10. Методика розвитку швидкості у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення фізичних якостей дітей дошкільного віку; сформувати у здобувачів освіти здатність до розвитку швидкості у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб.. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.
3. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.
4. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання : метод. посіб. для студ. Старобільськ, 2015. 112 с.

Теоретичні питання:

1. Змістова характеристика поняття «швидкість».
2. Значення розвитку швидкісних якостей у дітей дошкільного віку.
3. Особливості розвитку швидкості у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Засоби розвитку швидкості у дітей дошкільного віку», виписавши з освітньої програми, рекомендованої МОН України, вправи та рухливі ігри для розвитку швидкості.

Засоби розвитку швидкості	
	Швидкість
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Підберіть для дітей дошкільного віку вправи для розвитку швидкості. Продемонструйте їх виконання. **Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:**

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправи. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть та запишіть конспект 4 рухливих ігор для розвитку швидкості у дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Продемонструйте їх виконання.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;
3. Фізкультурний інвентар;
4. Хід гри.

Здійсніть аналіз та самоаналіз виконуваних ігор за такими критеріями:

- відповідність віковим особливостям дітей;
- реалізація завдань гри;
- якість організації та керівництва ігровою діяльністю.

За потреби, порекомендуйте шляхи їх покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Завдання для самостійної роботи:

1. Укладіть відео добірку матеріалів щодо формування фізичних якостей у дітей дошкільного віку.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення умінь без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 11. Методика розвитку спритності у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення фізичних якостей дітей дошкільного віку; сформувати у здобувачів освіти здатність до розвитку спритності у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб.. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги ХХІ, 2013. 484с.
3. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. *Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки.* 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.
4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

1. Змістова характеристика поняття «спритність».
2. Значення розвитку спритності у дітей дошкільного віку.
3. Особливості розвитку спритності у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Засоби розвитку спритності у дітей дошкільного віку», виписавши з освітньої програми, рекомендованої МОН України, вправи та рухливі ігри для розвитку спритності.

Засоби розвитку спритності	
	Спритність
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Підберіть для дітей дошкільного віку вправи, які сприяють розвитку спритності. **Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:**

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть та запишіть конспект 4 рухливих ігор для розвитку спритності у дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Продемонструйте їх виконання.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;
3. Фізкультурний інвентар;
4. Хід гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз виконуваних ігор за такими критеріями:

- відповідність віковим особливостям дітей;
- реалізація завдань гри;
- якість організації та керівництва ігровою діяльністю.

За потреби, порекомендуйте шляхи їх покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 12. Методика розвитку сили у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення фізичних якостей дітей дошкільного віку; сформуванню у здобувачів освіти здатність до розвитку сили у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб.. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.
3. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.
4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

1. Змістова характеристика поняття «сила».
2. Значення розвитку силових якостей у дітей дошкільного віку.
3. Особливості розвитку сили у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Засоби розвитку сили у дітей дошкільного віку», виписавши з освітньої програми, рекомендованої МОН України, вправи та рухливі ігри для розвитку сили.

Засоби розвитку сили	
	Сила
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Підберіть для дітей дошкільного віку вправи для розвитку сили.

Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть та запишіть конспект 4 рухливих ігор для розвитку спритності у дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Продемонструйте їх виконання.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;
3. Фізкультурний інвентар;
4. Хід гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз виконуваних ігор за такими критеріями:

- відповідність віковим особливостям дітей;
- реалізація завдань гри;
- якість організації та керівництва ігровою діяльністю.

За потреби, порекомендуйте шляхи їх покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 13. Методика розвитку витривалості у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення фізичних якостей дітей дошкільного віку; сформувати у здобувачів освіти здатність до розвитку витривалості у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб.. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.

3. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.

4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

1. Змістова характеристика поняття «витривалість».
2. Значення розвитку витривалості у дітей дошкільного віку.
3. Особливості розвитку витривалості у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Засоби розвитку витривалості у дітей дошкільного віку», виписавши з освітньої програми, рекомендованої МОН України, вправи та рухливі ігри для розвитку швидкості.

Засоби розвитку витривалості	
	Витривалість
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Підберіть для дітей дошкільного віку вправи для розвитку сили.

Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть та запишіть конспект 4 рухливих ігор для розвитку спритності у дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Продемонструйте їх виконання.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;
3. Фізкультурний інвентар;
4. Хід гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз виконуваних ігор за такими критеріями:

- відповідність віковим особливостям дітей;
- реалізація завдань гри;
- якість організації та керівництва ігровою діяльністю.

За потреби, порекомендуйте шляхи їх покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 14. Методика розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення фізичних якостей дітей дошкільного віку; сформувати у здобувачів освіти здатність до розвитку витривалості у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб.. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги ХХІ, 2013. 484с.

3. Мороз Ф. Стан та розвиток фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку. Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 18. С. 228 – 234.

4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

1. Змістова характеристика поняття «гнучкість».
2. Значення розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку.
3. Особливості розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Засоби розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку», виписавши з освітньої програми, рекомендованої МОН України, вправи та рухливі ігри для розвитку гнучкості.

Засоби розвитку гнучкості	
	Гнучкість
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Підберіть для дітей дошкільного віку вправи для розвитку сили.

Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть та запишіть конспект 4 рухливих ігор для розвитку спритності у дітей дошкільного віку (вікова група на вибір). Продемонструйте їх виконання.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;
3. Фізкультурний інвентар;
4. Хід гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз виконуваних ігор за такими критеріями:

- відповідність віковим особливостям дітей;
- реалізація завдань гри;
- якість організації та керівництва ігровою діяльністю.

За потреби, порекомендуйте шляхи їх покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 15. Методика навчання ходьби та бігу у дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення основних рухів у дітей різних вікових груп, зокрема ходьби та бігу; сформувати у здобувачів освіти здатність до удосконалення основних рухів у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богінч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая. М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>
4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

План

1. Важливість формування основних рухів у дітей дошкільного.
2. Ходьба як основний спосіб пересування людини у просторі.
3. Особливості становлення навички ходьби у дітей дошкільного віку.
4. Засоби удосконалення ходьби у дітей дошкільного віку.
5. Особливості бігу як основного руху.
6. Засоби удосконалення бігу у дітей дошкільного віку.

Завдання для практичної роботи:

1. Заповніть таблицю «Особливості ходьби та бігу».

Основні рухи. Ходьба. Біг						
		Визначення основного руху	Особливості виконання дітьми дошкільного віку	Методичні вказівки щодо методики виконання руху	Основні рухи, рекомендовані програмою «Дитина»	Рухливі ігри, рекомендовані програмою «Дитина»
1.	Ходьба		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>
2.	Біг		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший</u>		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u>	<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u>

			<u>дошкільний вік:</u>		<u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Старший дошкільний вік:</u>
--	--	--	------------------------	--	--------------------------------	--------------------------------

2. Оберіть 4 рухливі гри для дітей різних вікових груп з метою удосконалення ходьби. Продемонструйте їх виконання. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;

Мета гри;

Фізкультурний інвентар;

Хід гри.

Оцініть якість виконуваних ігор за такими критеріями:

- дотримання алгоритму гри;
- характер пояснення та емоційність;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри.

Зробіть аналіз проведення гри. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

4. Підберіть вправи для профілактики плоскостопії та зміцнення м'язів ніг у дітей дошкільного віку. Продемонструйте їх виконання.

Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

5. Підберіть вправи для формування постави у дітей дошкільного віку. Продемонструйте їх виконання.

6. Оберіть 4 рухливі гри для дітей різних вікових груп з метою удосконалення бігу, одна з яких – українська народна. Продемонструйте їх виконання. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;
Мета гри;
Фізкультурний інвентар;
Хід гри.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 16. Методика навчання дітей дошкільного віку вправ з рівноваги.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення основних рухів у дітей різних вікових груп, зокрема вправ з рівноваги; сформувати у здобувачів освіти здатність до удосконалення основних рухів у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.

3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая. М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>

4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

План

1. Важливість вправ з рівноваги у фізичного розвитку дитини.
2. Специфіка навчання дітей дошкільного віку вправ з рівноваги.
3. Засоби розвитку рівноваги у дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Особливості рівноваги як основного руху».

Основні рухи. Рівновага						
		Визначення основного руху	Особливості виконання дітьми дошкільного віку	Методичні вказівки щодо методики виконання руху	Основні рухи, рекомендовані програмою	Рухливі ігри, рекомендовані програмою
1.	Рівновага		<i>Ранній вік:</i> <i>Молодший</i>		<i>Ранній вік:</i>	<i>Ранній вік:</i>

			<u>дошкільний вік:</u>		<u>Молодший дошкільний вік:</u>	<u>Молодший дошкільний вік:</u>
			<u>Середній дошкільний вік:</u>		<u>Середній дошкільний вік:</u>	<u>Середній дошкільний вік:</u>
			<u>Старший дошкільний вік:</u>		<u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Старший дошкільний вік:</u>

2. Оберіть 4 рухливі гри для дітей різних вікових груп з метою удосконалення рівноваги. Продемонструйте їх виконання. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;

Мета гри;

Фізкультурний інвентар;

Хід гри.

Оцініть якість виконуваних ігор за такими критеріями:

- дотримання алгоритму гри;
- характер пояснення та емоційність;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри.

Зробіть аналіз проведення гри. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

3. Підберіть вправи з рівноваги на фітбол м'ячах для дітей дошкільного віку.

4. Підберіть вправи для удосконалення рівноваги для виконання на степ-платформах.

Оцініть якість виконуваних вправ за такими критеріями:

- техніка виконання вправи;
- характер пояснення вправи;
- спосіб показу вправи;

Зробіть самоаналіз виконання вправ. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 17. Методика навчання дітей дошкільного віку вправ з лазіння та метання.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення основних рухів у дітей різних вікових груп, зокрема вправ з рівноваги; сформувати у здобувачів освіти здатність до удосконалення основних рухів у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.

3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая. М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>

4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

Теоретичні питання:

План

1. Характеристика лазіння як основного руху.
2. Особливості лазіння у різних вікових групах.
3. Характеристика метання як основного руху.
4. Значення та особливості метання.
5. Засоби для удосконалення метання.

Практичні завдання:

1. Заповніть таблицю «Особливості лазіння та метання».

Основні рухи. Лазіння. Метання						
		Визначення основного руху	Особливості виконання дітьми дошкільного віку	Методичні вказівки щодо методики виконання руху	Основні рухи, рекомендовані програмою «Дитина»	Рухливі ігри, рекомендовані програмою «Дитина»
1.	Лазіння		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодий дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодий дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u>	<u>Ранній вік:</u> <u>Молодий дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u>

					<u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Старший дошкільний вік:</u>
2.	Метання		<u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>

2. Оберіть 4 рухливі гри для дітей різних вікових груп з метою удосконалення навичок лазіння. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;

Мета гри;

Фізкультурний інвентар;

Хід гри.

3. Підберіть вправи з лазіння, повзання, підлізання для дітей дошкільного віку.

4. Складіть конспекти 4 рухливих ігор для дітей різних вікових груп з метою удосконалення навичок метання. Продемонструйте їх виконання. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;

Мета гри;

Фізкультурний інвентар;

Хід гри.

Оцініть якість виконуваних ігор за такими критеріями:

- дотримання алгоритму гри;
- характер пояснення та емоційність;

- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри.

Зробіть аналіз проведення гри. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема практичної роботи 18. Методика навчання дітей дошкільного віку стрибків.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити особливості формування та удосконалення основних рухів у дітей різних вікових груп, зокрема стрибків; сформувати у здобувачів освіти здатність до удосконалення основних рухів у дітей дошкільного віку, уміння використовувати різні види та форми рухової активності, обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книги XXI, 2013. 484с.

3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая. М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>

4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

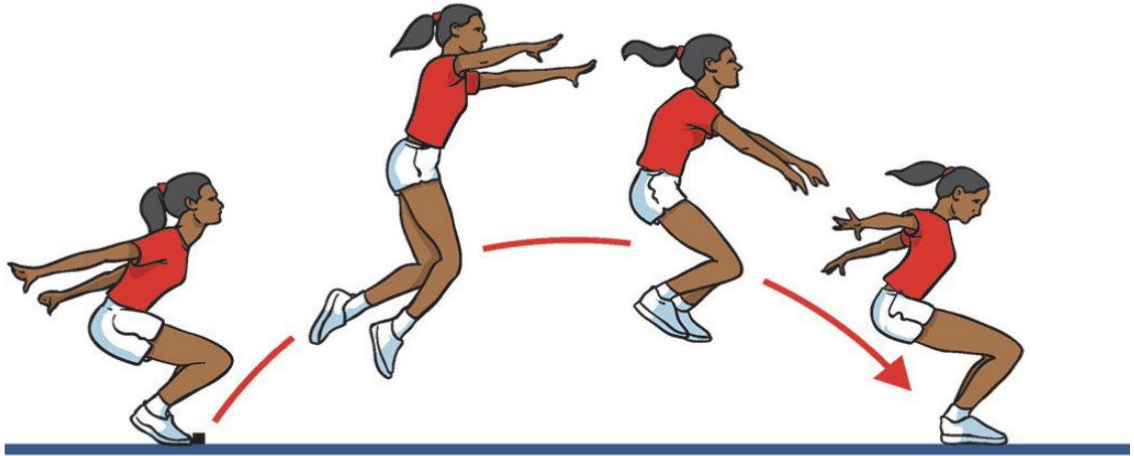
Теоретичні питання:

План

1. Характеристика стрибків як основного руху.
2. Різновиди стрибків.
3. Особливості навчання дітей дошкільного віку стрибків.
4. Особливості загальнорозвивальних вправ.
5. Класифікація загальнорозвивальних вправ.
6. Вихідні положення.

Практичні завдання:

1. Опишіть методику виконання кожного різновиду стрибків.

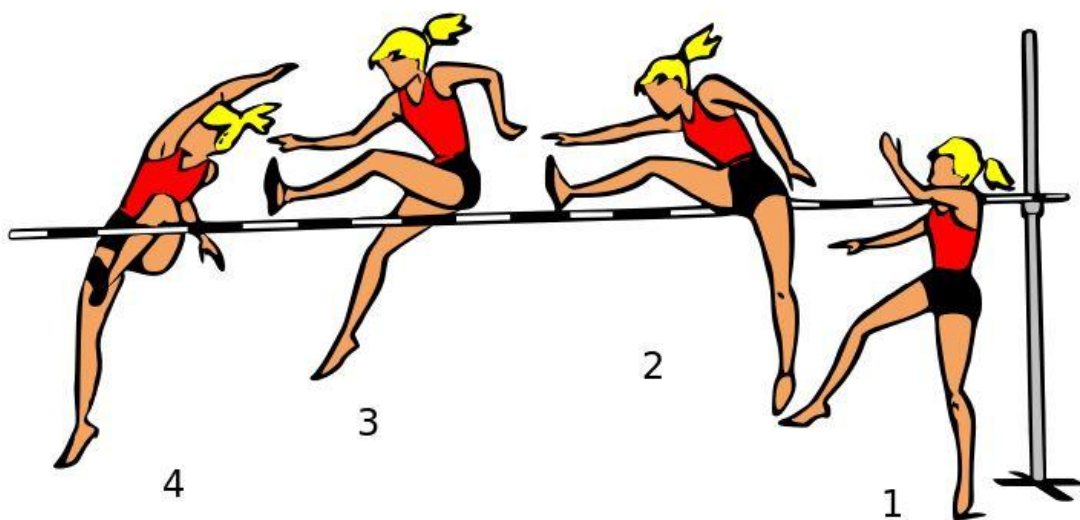
Стрибок у довжину з місця

Стрибок у глибину

Стрибок у довжину з розбігу

Стрибок у висоту з розбігу

2. Заповніть таблицю «Особливості стрибка як основного руху».

Основні рухи. Стрибки						
		Визначення основного руху	Особливості виконання дітьми дошкільного віку	Методичні вказівки щодо методики виконання руху	Основні рухи, рекомендовані програмою «Дитина»	Рухливі ігри, рекомендовані програмою «Дитина»
1.	Стрибки		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>		<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>	<u>Ранній вік:</u> <u>Молодший дошкільний вік:</u> <u>Середній дошкільний вік:</u> <u>Старший дошкільний вік:</u>

3. Підберіть вправи зі стрибками, підстрибуванням для дітей дошкільного віку, продемонструйте їх виконання.

4. Оберіть 4 рухливі гри для дітей різних вікових груп з метою удосконалення стрибків. Конспекти ігор повинні містити такі структурні компоненти:

Назва гри;

Мета гри;

Фізкультурний інвентар;

Хід гри.

Оцініть якість виконуваних ігор за такими критеріями:

- дотримання алгоритму гри;
- характер пояснення та емоційність;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз проведення гри. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

4. Доберіть 3-4 гри зі скакалкою для дітей старшого дошкільного віку. Продемонструйте їх виконання.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Завдання самостійної роботи:

1. Складіть радіальну схему (схема за типом «Ромашка»), розкривши питання ПЛАНУ №2 «Класифікація загальнорозвивальних вправ»

РАДІАЛЬНА СХЕМА (схема за типом „Ромашка”) – схема, що дозволяє представити структурні компоненти того чи того явища, процесу (Рис. 9), логічні зв'язки між різними елементами (Рис. 10 – 12).

Рис. 9. Залежність якості засвоєної інформації від форм роботи

2. Замалюйте в зошиті вихідні положення: вихідні положення для ніг, вихідні положення для рук, вихідні положення сидячи, вихідні положення лежачи. Під кожним малюнком зробіть опис вихідного положення.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення уміння без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

Правильність показу – уміння технічно правильно демонструвати виконання вправ.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 8. Методика проведення занять з фізичної культури у закладі дошкільної освіти

Тема практичної роботи 19. Методика проведення занять з фізичної культури у групах молодшого віку.

Кількість годин: 2

Мета: охарактеризувати типи занять з фізичної культури у ЗДО; розкрити особливості, методика проведення занять з фізичної культури у молодших групах, способи організації дітей на занятті; розглянути методика проведення занять з фізичної культури на повітрі; сформувати здатність у майбутніх вихователів добирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання; аналізувати якість виконуваних робіт; здійснювати безпечну діяльність.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол. : Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.
4. Інструктивно-методичні рекомендації «Організація медико-педагогічного контролю на заняттях з фізичної культури в закладах дошкільної освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-mediko-pedagogichnogo-kontrolyu-na-zanyattyah-z-fizkulturi-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti>
5. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
6. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (старший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
7. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (середній вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
8. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (молодший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.

Теоретичні питання:

1. Заняття – основна організаційна форма фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Типи занять з фізичної культури.
3. Структура заняття з фізичної культури.
4. Методика проведення занять з фізичної культури.
5. Способи організації дітей на заняттях з фізичної культури.

Інформаційна довідка «Особливості методики проведення занять з фізичної культури в молодших групах»: заняття починається з шикування в колонну по одному. Потім пропонується ходьба у різному темпі, під час якої діти виконують 1-2 вправи. Перша половина навчального року вихователь іде попереду групи, далі діти. Звертати увагу на поставу дітей, дотримання певної дистанції. Далі виконується біг у середньому темпі (25 секунд), у повільному (1 хвилина). Для виконання загальнорозвиваючих вправ дітей шикують у коло. Вправи застосовують імітаційного характеру, комплекс може об'єднати їх одним сюжетом «Бджілки», «Годиннички». Також слід застосовувати вправи з предметами з різних вихідних положень (4-5 вправ, 5-6 разів, стрибки 12 разів). В основній частині діти виконують 2-4 основні рухи – ходьба, біг, стрибки в довжину з місця, повзання...діти виконують фронтально. Вихователь застосовує показ при розучуванні та повторенні вправ. При навчанні основних рухів широко застосовують ігрові прийоми у вигляді образних порівнянь – ходять по «місточку» (гімнастична лава). Для занять підбирають ігри великої рухливості, в яких беруть участь всі діти. Головна роль – спочатку вихователь а потім діти (3-4 рази). Заключна частина - повільна ходьба у колонні з рухами рук в гору та вниз для заспокоєння. Бажано проводити сюжетні заняття в яких усі засоби поєднані одним сюжетом (прогулянка до лісу), (у зоопарку).

Практичні завдання:

1. Визначте особливості проведення занять для дітей молодших вікових груп (I молодша, II молодша) та зазначте, які ключові моменти

керівництва проведенням заняття є найбільш методично значущими. Занесіть розроблені Вами дані до таблиці:

Особливості проведення заняття з фізичної культури у молодших групах

Вікова група	Структурні частини заняття	Особливості шикування/перешукування	Кількість, дозування та особливості виконання ЗРВ	Кількість рухів, їх дозування в основній частині заняття	Особливості проведення рухливої гри	Роль інструктора /вихователя з фізичного виховання	Особливості заключної частини (характер вправ, підведення підсумків)	Тривалість заняття
I мол.								
II мол.								

3. Розробіть конспект сюжетного заняття для дітей молодших груп (вікова група на вибір). Конспект повинен містити такі структурні компоненти: тема, мета (освітні, оздоровчі, виховні завдання), фізкультурний інвентар, хід заняття (підготовча, основна, заключна частини).

4. Об'єднайтеся у декілька мікрогруп (3-5-7) та продемонструйте фрагмент заняття з фізичної культури. Визначте раціональні способи організації дітей для їх виконання. Охарактеризуйте вимоги до підбору загальнорозвивальних вправ у молодшій групі та обґрунтуйте безпосередню роль вихователя у проведенні вправ з дітьми молодшого дошкільного віку з урахуванням етапу навчання.

Оцініть якість занять за такими критеріями:

- дотримання структури заняття;
- доцільність методів та прийомів;
- раціональність добору основних рухів;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри;
- наявність фізкультурного інвентарю;
- педагогічний стиль.

Зробіть аналіз та самоаналіз проведення заняття. За потреби, порекомендуйте шляхи його покращення.

5. Назвіть зовнішні ознаки втоми дитини дошкільного віку під час виконання фізичних вправ.

Зовнішні ознаки втоми дитини		
Ознаки та стан	Ступінь прояву втоми	
	Невеликий	Середній
Забарвлення шкіри обличчя, шиї		
Спітнілість чола, щік, голови, спини		
Спосіб і ритмічність дихання		
Характер рухів		
Рухова активність		
Дисципліна		
Рівень дитячої уваги, інтересу		
Самопочуття		

6. Назвіть причини, які призводять до фізичного та емоційного перевантаження дітей на занятті. Вкажіть способи регуляції оптимального фізичного навантаження.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 8. Методика проведення занять з фізичної культури у закладі дошкільної освіти

Тема практичної роботи 20. Методика проведення занять з фізичної культури у групах середнього дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: охарактеризувати типи занять з фізичної культури у ЗДО; розкрити особливості, методику проведення занять з фізичної культури у середніх вікових групах, способи організації дітей на занятті; сформувати здатність у майбутніх вихователів добирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання; аналізувати якість виконуваних робіт; здійснювати безпечну діяльність.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол. : Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.

3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.

4. Інструктивно-методичні рекомендації «Організація медико-педагогічного контролю на заняттях з фізичної культури в закладах дошкільної освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-mediko-pedagogichnogo-kontrolyu-na-zanyattyah-z-fizkulturi-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti>

5. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>

6. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (старший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.

7. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (середній вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.

8. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (молодший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.

Інформаційна довідка «Особливості методики проведення занять з фізичної культури в середніх групах»:

Середня група – у колону і шеренгу дітей привчають шикуватися за ростом, для перешикування у декілька колон перед заняттям, вихователь призначає ведучих, повідомляє короткий зміст занять. Далі виконують ходьбу різними способами (носках, п'ятах, зовнішньому склепінні стоп, приставним кроком) за ведучим та біг у середньому темпі (25-30 сек) або повільну (1,5 хвилин). Ходьба та біг пропонується зі зміною напрямку для удосконалення орієнтування у просторі. Загально розвиваючі вправи – першикування 2-3 колони з заведенням ланок з різних вихідних положень, збільшується кількість предметів (5-6 вправ, 6-8 разів, 16 стрибків). Основна частина 3-5 основних рухів. Доцільно застосовувати фронтальний та груповий способи організації дітей, а також використовувати комбінації з 4-5 основних рухів, які виконуються одне за одним (2-3 підгрупи) безперервним потоком. Прийоми навчання мають особливості: 1) – якщо незнайомий рух- показ з поясненням; 2) – повторний показ - дитина, яка краще володіє рухом; 3) – навичка сформована – коротке нагадування вихователя. Обов'язковий елемент частини - рухлива гра сюжетного характеру (більшість). Головна роль – діти (3-4 рази). Заключна частина закінчується ходьбою у повільному темпі іноді малорухливою грою, підбиттям підсумків в досягненні окремих з них (25- 30 хвилин).

Практичні завдання:

1. Визначте особливості проведення заняття для дітей середньої вікових груп та зазначте, які ключові моменти керівництва проведенням заняття є найбільш методично значущими. Занесіть розроблені Вами дані до таблиці.

Особливості проведення заняття з фізичної культури у середній та старшій групах

Вікова група	Структурні частини заняття	Особливості шиккування/перешиккування	Кількість, дозування та особливості виконання ЗРВ	Кількість рухів, їх дозування в основній частині заняття	Особливості проведення рухливої гри	Роль інструктора /вихователя з фізичного виховання	Особливості заключної частини (характер вправ, підведення підсумків)	Тривалість заняття
Середня								

2. Перегляньте відео заняття з фізичної культури. Формування основ здорового способу життя дітей дошкільного віку засобами впровадження спортивних вправ та ігор з елементами спорту. URL : https://www.youtube.com/watch?v=o9bdA5_pu-s. Зробіть його аналіз, зазначте:

- методи,
- вправи,
- рухливі ігри.

4. Розробіть конспект сюжетного заняття для дітей вище зазначених вікових груп (вікова група на вибір). Конспект повинен містити такі структурні компоненти: тема, мета (освітні, оздоровчі, виховні завдання), фізкультурний інвентар, хід заняття (підготовча, основна, заключна частини).

5. Об'єднайтеся у декілька мікрогруп (3-5-7) та продемонструйте фрагмент заняття з фізичної культури. Визначте раціональні способи організації дітей для їх виконання. Охарактеризуйте вимоги до підбору загальнорозвивальних вправ у середній групі та обґрунтуйте роль вихователя у проведенні вправ, участі у рухливій грі з дітьми цього віку з урахуванням етапу навчання. Проаналізуйте відповідність мети до змісту заняття.

Оцініть якість занять за такими критеріями:

- дотримання структури заняття;
- доцільність методів та прийомів;
- раціональність добору основних рухів;
- керівництво грою;

- наявність атрибутів гри;
- наявність фізкультурного інвентарю;
- педагогічний стиль.

Зробіть аналіз та самоаналіз проведення заняття. За потреби, порекомендуйте шляхи його покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 8. Методика проведення занять з фізичної культури у закладі дошкільної освіти

Тема практичної роботи 21. Методика проведення занять з фізичної культури у групах старшого дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: охарактеризувати типи занять з фізичної культури у ЗДО; розкрити особливості, методику проведення занять з фізичної культури у старших вікових групах, способи організації дітей на занятті; сформувати здатність у майбутніх вихователів добирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання; аналізувати якість виконуваних робіт; здійснювати безпечну діяльність.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол. : Г.В. Беленькая, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.
4. Інструктивно-методичні рекомендації «Організація медико-педагогічного контролю на заняттях з фізичної культури в закладах дошкільної освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-mediko-pedagogichnogo-kontrolyu-na-zanyattyah-z-fizkulturi-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti>
5. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
6. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (старший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
7. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (середній вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
8. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (молодший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.

Інформаційна довідка «Особливості методики проведення занять з фізичної культури в старших вікових групах»

Старша група. Перед початком заняття діти самостійно шикуються у колону за зростом, переходять до місця заняття, а потім виконуючи поворот ліворуч або праворуч, перешиковуються у шеренгу. У цій віковій групі застосовуються більш чіткі команди: «Направо», «Наліво», «Кроком руш» та ін. Вихователь вправляє дітей у виконанні цих команд. На початку заняття повідомляється короткий його зміст. Потім діти шикуються в колону, виконують різні види ходьби та бігу, вправи на увагу, танцювальні рухи і

перешиковуються з поворотом через центр по 3-4 в колони. Під час виконання загальнорозвивальних вправ вихователь домагається, щоб діти чітко дотримувалися напрямку, темпу рухів, правильного виконання положень. Кількість вправ у комплексі 6-7, повторюються 8-10 разів, стрибки до 20 разів. В основній частині удосконалюються вміння і навички раніше засвоєних рухів.

При ознайомленні з новими рухами вихователь показує їх, дохідливо пояснює та пропонує виконати вправу. При удосконаленні рухів краще використати змагальний метод (метання у ціль, лазіння по гімнастичній стінці). Обов'язково підбити підсумки, дати оцінку переможцям. Застосування цього методу має виховне значення для дітей: повага один до одного, об'єктивна оцінка своїх можливостей.

У цій групі застосовується колове тренування яке дає змогу досягти достатнього фізіологічного навантаження на організм дітей. Проводиться рухлива гра. Вихователь керує ходом гри, нагадує правила, слідкує за їх виконанням. Гра повторюється 3-4 рази.

Практичні завдання:

1. Визначте особливості проведення заняття для дітей старших вікових груп та зазначте, які ключові моменти керівництва проведенням заняття є найбільш методично значущими. Занесіть розроблені Вами дані до таблиці.

Особливості проведення заняття з фізичної культури у старшій групі

Вікова група	Структурні частини заняття	Особливості шикування/перешиків	Кількість, дозування особливості виконання ЗРВ	Кількість рухів, їх дозування в основній частині заняття	Особливості проведення рухливої гри	Роль інструктора /вихователя з фізичного виховання	Особливості заключної частини (характер вправ, підведення підсумків)	Тривалість заняття
Старша								

3. Перегляньте відео заняття з фізичної культури. Формування основ здорового способу життя дітей дошкільного віку засобами впровадження спортивних вправ та ігор з елементами спорту. URL : https://www.youtube.com/watch?v=o9bdA5_pu-s. Зробіть його аналіз, зазначте, які вправи, ігри було використано на занятті.

Розробіть конспект сюжетного заняття для дітей вище зазначених вікових груп (вікова група на вибір). Конспект повинен містити такі структурні компоненти: тема, мета (освітні, оздоровчі, виховні завдання), фізкультурний інвентар, хід заняття (підготовча, основна, заключна частини).

4. Об'єднайтеся у декілька мікрогруп (3-5-7) та продемонструйте фрагмент заняття з фізичної культури. Визначте раціональні способи організації дітей для їх виконання. Охарактеризуйте вимоги до підбору загальнорозвивальних вправ у старшій групі та обґрунтуйте роль вихователя у проведенні вправ, участі у рухливій грі з дітьми цього віку з урахуванням етапу навчання. Відповідність мети до змісту заняття.

Оцініть якість занять за такими критеріями:

- дотримання структури заняття;
- доцільність методів та прийомів;
- раціональність добору основних рухів;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри;
- наявність фізкультурного інвентарю;
- педагогічний стиль.

5. Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання у закладі дошкільної освіти.

Техніка безпеки під час занять з фізичного виховання у закладі дошкільної освіти					
Вимоги безпеки до початку заняття	Вимоги безпеки під час проведення заняття	Вимоги безпеки після закінчення заняття	Правила техніки безпеки під час виконання фізичних вправ,	Можливе отримання травм під час занять	Дії у разі непередбачених обставин

			рухливих ігор		

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 9. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності

Тема практичної роботи 22. Керівництво самостійною руховою активністю дітей дошкільного віку.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити зміст поняття «рухова активність»; висвітлити значення рухової активності для дітей дошкільного віку, визначити форми її прояву; формувати у здобувачів освіти здатність до організації та керівництва ігрової діяльності дітей дошкільного віку; обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання відповідно до потреб та запитів дітей дошкільного віку.

Література:

1. Андрющенко Т. Формування у дошкільників здоров'язбережувальної компетентності. Методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2016. 120 с.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2010. 272.
4. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.
5. Лохвицька Л.В., Андрющенко Т.К. До здоров'я дітей – через освіту дорослих: Технологія взаємодії дошкільних навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 176 с.

Теоретичні питання:

План

1. Оптимальна рухова активність – необхідна умова всебічного розвитку дітей.
2. Керівництво самостійною руховою активністю.
3. Організація активного відпочинку дітей.

Практичні завдання:

1. Обгрунтуйте вислів «Рух – це життя».
2. Розробіть дидактичну гру для дітей з метою формування знань про користь рухової активності. Продемонструйте її виконання.

Наприклад. Дидактична гра «Ранкова гімнастика».

Мета: закріпити знання дітей про вправи ранкової гімнастики; розвивати бажання самостійно виконувати ранкову гімнастику; виховувати ціннісне ставлення до власного здоров'я.

Хід гри

Запропонувати дітям виконувати такі завдання:

1. Серед запропонованих картинок вибрати ті, на яких діти виконують вправи ранкової гімнастики.
2. Серед поданих предметів вибрати ті, з якими можна робити ранкову гімнастику.
3. Розробіть план та карту проходження пішохідного переходу для дітей старшого дошкільного віку.
4. Розробіть орієнтовний план фізкультурної розваги на майданчику (старша група).

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема 10. Рухливі ігри та методика їх проведення

Тема практичної роботи 23. Методика проведення рухливих ігор.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити виховне та оздоровче значення рухливих ігор; висвітлити значення рухової активності для дітей дошкільного віку, визначити форми її прояву; формувати у здобувачів освіти здатність до організації та керівництва ігрової діяльності дітей дошкільного віку; обирати ефективні форми, методи,

засоби організації фізичного виховання відповідно до потреб та запитів дітей дошкільного віку.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.
2. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.
3. Комісарик М. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст] : підруч. Чернівці : Книги XXI, 2013. 483 с.

Теоретичні питання:

План

1. Оздоровче і виховне значення рухливих ігор.
2. Організація і методика проведення рухливих ігор.
3. Керівництво рухливими іграми.

Практичні завдання

1. Заповніть таблицю «Рухливі ігри для дітей дошкільного віку», вписавши рухливі ігри, рекомендовані освітніми програмами.

Рухливі ігри для дітей дошкільного віку	
Ранній вік	
Молодший дошкільний вік	
Середній дошкільний вік	
Старший дошкільний вік	

2. Складіть конспект рухливих ігор для дітей раннього, молодшого, середнього та старшого дошкільного віку на закріплення основних рухів. Виготовіть необхідні атрибути для ігор. Продемонструйте виконання гри.

Конспекти гри повинен містити такі структурні компоненти:

1. Назва гри;
2. Мета гри;

3. Фізкультурний інвентар;

4. Хід гри.

3. Складіть конспект народної рухливої гри та продемонструйте її виконання. Яке значення відіграють народні ігри у примноженні культурних цінностей суспільства?

Оцініть якість виконуваних ігор за такими критеріями:

- дотримання алгоритму гри;
- характер пояснення та емоційність;
- керівництво грою;
- наявність атрибутів гри.

Зробіть аналіз та самоаналіз проведення гри. За потреби, порекомендуйте шляхи покращення.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема практичної роботи 24. Особливості проведення рухливих ігор у різні пори року.

Кількість годин: 2

Мета: розкрити значення рухової активності для дітей дошкільного віку, визначити форми її прояву; формувати у здобувачів освіти здатність до організації та керівництва ігрової діяльності дітей дошкільного віку у різні пори року; обирати ефективні форми, методи, засоби організації фізичного виховання відповідно до потреб та запитів дітей дошкільного віку.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 428.

2. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.

3. Комісарик М. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст] : підруч. Чернівці : Книги ХХІ, 2013. 483 с.

Практичні завдання:

I. Виконайте завдання:

1. Складіть рекомендації щодо проведення рухливих ігор на прогулянках:
  - а) у різні пори року;
  - б) у різні частини доби.
2. Вкажіть, якою має бути кількість рухливих ігор протягом дня.
3. Обґрунтуйте вимоги до підбору ігор в залежності від місця їх проведення:
  - а) у невеликому залі
  - б) у великому залі, на майданчику
4. Як потрібно готувати майданчик для проведення ігор на свіжому повітрі?
5. Назвіть вимоги до підбору та розміщення інвентарю, необхідного для рухливих ігор.
6. Як готується вихователь до проведення рухливої гри?

7. Назвіть вимоги до пояснення правил гри.
8. Якими способами обирають ведучого для рухливої гри?
9. Назвіть алгоритм проведення рухливої гри.
10. Підведення підсумків.

II. Укладіть добірку рухливих ігор для дітей старшого дошкільного віку на один місяць в літній оздоровчий період.

Критерії оцінювання:

2 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно.

Змістовий модуль III. ОСНОВНІ ФОРМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Фізкультурно-оздоровчі заходи організації дітей дошкільного віку в закладі дошкільної освіти

Тема практичної роботи 25. Ранкова гімнастика та гімнастика після пробудження.

Кількість годин: 4

Мета: активізувати знання щодо здійснення фізкультурно-оздоровчих заходів у закладі дошкільної освіти; сформувати уміння складати та демонструвати комплекси гігієнічної гімнастики (ранкової та після денного сну), фізкультурних хвилинок.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 428.

2. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. – 304 с.

Теоретичні питання:

1. Методика проведення ранкової гімнастики.
2. Методика проведення гімнастика після денного сну.
3. Фізкультурні хвилинки.
4. Фізкультурні паузи.

Практичні завдання:

1. Назвіть, які умови потрібно створити для проведення ранкової гімнастики?

2. Складіть та запишіть комплекс ранкової гімнастики для дітей дошкільного віку (вікова група на вибір), продемонструйте його виконання.

3. Складіть та запишіть комплекс гімнастики пробудження для дітей дошкільного віку (вікова група на вибір), доберіть до нього вправи (процедури) для загартування. 2. Продемонструйте та зафіксуйте на фотопрезентації виконання комплексу гімнастики пробудження.

№ з/п	Назва вправи	Вихідне положення	Виконання вправи на рахунок «раз»	Виконання вправи на рахунок «два»	Виконання вправи на рахунок «три»	Виконання вправи на рахунок «чотири»	Дозування (кількість повторів)
1.							
Фото, яке демонструє виконан		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	

ня вправи студент ом (в кожном у 3 зазначен их положен ь)							
2.							
Фото, яке демонст рує виконан ня вправи студент ом (в кожном у 3 зазначен их положен ь)		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
3.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
4.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
5.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
6.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
7.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	
8.							
		Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	Місце для фото	

Загартувальні та оздоровчі процедури (різні види ходьби для профілактики плоскостопості на «килимку здоров'я», точкова гімнастика, самомасаж, дихальна гімнастика....)							
№ п/п	Вид (назва) загартувальної процедури	Мета	Інвентар	Опис (інструкція до виконання)	Комплекси вправ	Фото	Примітки/Рекомендації (під час яких режимних моментів можна використовувати; музичний супровід, варіанти інвентарю....)
1.						Місце для фото	
2.						Місце для фото	
3.						Місце для фото	

4. Наведіть приклад фізкультурної хвилини.

5. Заповніть таблицю «Збереження та зміцнення здоров'я дітей», користуючись освітньою програмою «Дитина».

Збереження та зміцнення здоров'я дітей					
Вікова група	Загартування	Ранкова гімнастика	Гімнастика пробудження	Фізкультурні хвилини	Фізкультурні паузи
Ранній вік					
Молодший дошкільний вік					
Середній дошкільний вік					
Старший дошкільний вік					

Критерії оцінювання:

4 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно

працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

З-б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної в цілому правильна, здобувач освіти інколи помиляється, але виправляє себе; усі практичні завдання виконані. Здобувач освіти здатний висловити власне ставлення до проблеми.

2-1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені частково правильно або неправильно.

Змістовий модуль IV. СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Тема практичної роботи 26: Інноваційні технології в галузі фізичного виховання.

Кількість годин: 4

Мета: активізувати знання щодо здійснення фізкультурно-оздоровчих заходів у закладі дошкільної освіти; ознайомити зі здоров'язбережувальними технологіями, які використовуються у закладі дошкільної освіти; сформувати інтерес до фізичного виховання.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 428.
2. Циплюк А. М. Здоров'язбережувальне середовище як чинник формування здорового способу життя дітей дошкільного віку : Навчально-методичний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2015. 160 с.

3. Проект «Модель закладу дошкільної освіти України XXI ст.». URL : <https://vseosvita.ua/library/proekt-model-zakladu-doskilnoi-osviti-ukraini-hhi-st-404258.html>.

4. Дядюшкіна Ірина. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі як спосіб життя. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=JU2xZViUSls>.

5. Методика «розвиваючого руху» Вероніки Шернборн. (DEVELOPMENTAL MOVEMENT BY VERONICA SHERBORNE). URL : <https://vseosvita.ua/library/opis-metodiki-rozvivaucogo-ruhu-veroniki-serborn-432872.html>

6. Особливості роботи над професійно-орієнтованим завданням з курсу «Індивідуально-орієнтоване консультування та психотерапія». URL : <http://eprints.zu.edu.ua/21175/1/%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf>

Теоретичні питання:

План

1. Фізкультурне обладнання групової кімнати.
2. Фізкультурне обладнання фізкультурного залу.
3. Фізкультурне обладнання майданчика.
4. Здоров'язбережувальні технології в закладі дошкільної освіти.

Практичні завдання:

1. Уявіть себе власником приватного закладу дошкільної освіти. Запропонуйте віртуальну модель закладу дошкільної освіти, у якому створене належне здоров'язбережувальне середовище для гармонійного розвитку особистості дитини.

Форма роботи: мультимедійна презентація.

2. Виготовіть нетрадиційне фізкультурне обладнання та продемонструйте його використання.

Критерії оцінювання:

4 б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної правильна, повна, самостійна, з наведенням конкретних прикладів; у повному обсязі виконані усі практичні завдання. Здобувач освіти активно працює протягом усього заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

3-б – завдання виконано своєчасно; відповідь на теоретичні питання практичної в цілому правильна, здобувач освіти інколи помиляється, але виправляє себе; усі практичні завдання виконані. Здобувач освіти здатний висловити власне ставлення до проблеми.

2-1 б – завдання виконано не своєчасно, містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив часткову неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені частково правильно або неправильно.

Завдання самостійної роботи:

1. Перегляньте вебінар на тему «Здоров'язберезувальні технології в освітньому середовищі як спосіб життя». Напишіть, який результат отримали після відвідування вебінару.
2. Розробіть консультацію для батьків: Методика «Розвиваючий рух» - В. Шерборн.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Упорядкованість матеріалу самостійної роботи – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання.

Самостійність – визначення уміння без зайвої допомоги, без наявності запозичень робіт інших авторів виконувати завдання навчальної роботи.

Креативність – творчий підхід до виконання завдання, цікавий виклад матеріалу.

Рекомендована література

Базова

1. Вільчковський Е. С., Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015. 428 с.
2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол. : Г.В. Беленькая, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2018. 272 с.
4. Здоров'язбережувальні технології в закладах дошкільної освіти / авт.-упор. Нікітіна І. І. Харків : вид. група «Основа». 2022. 174 с.
5. Комісарик М. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст] : підруч. Чернівці : Книги ХХІ, 2013. 483 с.
6. Кошель А.П. Здоров'язбережувальні технології в закладах дошкільної освіти: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта», працівників закладів дошкільної освіти та батьків. Чернівці: ФОП Балакіна В., 2017. 88 с.
7. Лохвицька Л.В., Андрущенко Т.К. До здоров'я дітей – через освіту дорослих: Технологія взаємодії дошкільних навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 176 с.
8. Лохвицька Л. Психолого-педагогічні засади формування основ здоров'язбережувальної життєдіяльності у дітей дошкільного віку. *Формування відповідального ставлення до здоров'я підростаючої особистості* : кол. Монографія. Київ : Міленіум, 2018. С. 151-192.
9. Маляр Н.С. Організаційно-методичні основи превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Методичні рекомендації для інструкторів фізичної культури та вихователів дошкільних навчальних закладів. Тернопіль. 2012. 140 с.
10. Професійна підготовка студентів до формування у дошкільників основних рухових умінь і навичок. Комплексний підхід до формування професійної компетентності майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу : монографія / під заг. ред. О. І. Курка. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2015. С. 47 –71.
11. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (старший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
12. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (середній вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
13. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (молодший вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2017. 208 с.
14. Шалімова Л. Л. Фізичне виховання дошкільників (ранній вік) : навч.-метод. посіб. Київ : Ранок. 2019. 160 с.

Допоміжна

1. Авраменко О. М. Настільний теніс. Програма і методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в настільний теніс. Суми : 2015. 80 с.
2. Гаркуша Г.В. Фізичне виховання. Мій конспект. 6-й рік життя. Київ : Основа. 2019. 208 с.
3. Дитина в дошкільні роки: комплексна освітня програма / автор. колектив; науковий керівник К.Л. Крутій. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2016. 160с.
4. Дошкільне тіловиховання. Вплив рухової активності на дитину дошкільного віку / Авт.-упор. : Л. В. Калуська. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 184 с.
5. Дяконова Н. С. Програма і методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри у футбол «Шкіряний м'яч». Суми, 2015. 43 с.
6. Єфименко М. Казкова фізкультура. Парціальна програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 52 с.
7. Інструкція з організації охорони життя і здоров'я дітей в дошкільних навчальних закладах. *Дошкільне виховання*. 2008. № 12. С.3-4.

8. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
9. Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період. Інструктивно-методичні рекомендації. Дошкільне виховання. 2012. № 5. С.2-4.
10. Програма розвитку дитини від народження до шести років «Я у Світі» / О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова; наук. кер. О.Л. Кононко. Київ : МЦФЕР-Україна, 2019. 488с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/programma-ya-u-sviti.pdf>
11. Лохвицька Л. В. Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Тернопіль : Мандрівець, 2018. 120 с.
12. Левінець Н. В. Зростаємо здоровими: зошит з формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Київ : Генеза. 2022. 32 с.
13. Луцик І. В. Фізичний розвиток дошкільників (старший вік). Харків : вид. група «Основа», 2011. 126 с.
14. Масляк І. П. Парціальна програма з фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку «Юний легкоатлет». ВВП «Мрія», 2016. 32 с.
15. Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах в літній період. Інструктивно-методичні рекомендації (Додаток до листа МОН молоді та спорту України від 28.05.2012 р. № 1/9-413). *Дошкільне виховання*. 2012. № 6. С.4-7.
16. Циплюк А. М. Використання інноваційних технологій у роботі сучасного дошкільного закладу. *Проблеми і перспективи розвитку педагогічних та психологічних наук в Україні* : Матеріали дистанційної науково-практичної конференції (м. Харків, 18 серпня 2012 року). Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень» 2012. 104 с. С. 51 – 53.
17. Циплюк А. М. Дидактична ефективність використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому середовищі дошкільного навчального закладу : *Наука : теорія та практика* : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Черкаси : вид-во ПП Чабаненко Ю. А., 2013. 254 с. С. 212 – 214.
18. Циплюк А. М. Здоров'язбережувальне середовище як чинник формування здорового способу життя дітей дошкільного віку : Навчально-методичний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2015. 160 с.
19. Циплюк А. М. Здоров'язбережувальна компетентність як складова професійної компетентності майбутніх вихователів. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі* : зб. матеріалів І Обласної наук.-практ. конференції (м. Луцьк, 12 грудня 2016 р.). Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. С. 55 – 57.
20. Циплюк А. М. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до створення здоров'язбережувального середовища у дошкільному навчальному закладі. *Проблеми освіти: збірник наукових праць* / Інститут модернізації змісту освіти МОН України. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2017 р. Вип. 87. 284 с. С. 262 – 269.

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Всеосвіта – спільнота активних освітян. URL : <https://vseosvita.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <https://dnppb.gov.ua/ua/>
4. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленькая, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленькая, М.А. Машовець; Мін. освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016. – 304с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>
5. Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка. URL : <http://kubg.edu.ua/2012-08-15-10-06-19.html>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : www.mon.gov.ua/img/zstored/files/zakon_zso.doc

7. Інструктивно-методичні рекомендації «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах в літній період». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-413736-12#Text>.
8. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua>
10. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL : <http://www.mon.gov.ua>
11. Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти затверджений наказом МОН від 19.12.2017 URL: [//mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya](https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya)
12. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2021-%D0%BF#Text>
13. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» (затверджений наказом Міністерства економіки України від 19 жовтня 2021 року № 755-21). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
14. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
15. Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>
16. Щодо організації роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у дошкільних навчальних закладах. (лист МОН України від 23.09.2014 № 1/9-482). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-482729-14#Text>
17. Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах (лист МОН від 02.09.2016 № 1/9-456). URL: <https://imzo.gov.ua/2016/09/08/list-mon-vid-02-09-2016-1-9-456-shhodo-organizatsiyi-fizkulturno-ozdorovchoyi-roboti-u-doshkilnih-navchalnih-zakladah>

Навчально-методичне видання

Циплук А. М.

**МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ТА
САМОСТІЙНИХ РОБІТ**

Формат 60x84 ¹/₁₆. Обсяг 5,35 ум. друк. арк., 5,02 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. 04. Виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.